

ראש השנה ד

קושי על ר' אבהו	מקשה רב יוסף על רב חסדא – פסוקים מחגי (חגי א) כיום עשרים וארבעה זחגפ כשפ' כשת שתיס זגריז , וכתוב (חגי ב) כשכיע' כעשרים ואחז זחגפ , ואם איתא - בשביעי בשנת שלש מיבעי ליה! ↓ מונים מניסן	מקשה רב יוסף על תירוצ' ר' אבהו – פסוקים מעזרא ופ'ז'א כ'יתא ג'נא עג יום ת'תא ז'יח אגרי ג' היס ש'ת ז'מזכות ג'יז מ'זכא, ותניא: באותו זמן לשנה הבאה עלה עזרא מבבל וגלותו עמו , וכתוב (עזרא ז) ויכא י'ושזים כחגפ החמיס' היס ש'ת השכיע'ת ז'מזק , ואם איתא - שנת שמינית מיבעי ליה! ↓ מונים מתשרי
תירוצ' לקושי על ר' אבהו	קודם שהחמיץ – כמלכי ישראל	לאחר שהחמיץ כמלכי אומות העולם

פסוקים מעזרא - אם מונים מניסן

שנה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר
7	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר
8	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר

אם מונים מתשרי

שנה	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
6	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול
7	תשרי	חשוון	כסלו	טבת	שבט	אדר	ניסן	אייר	סיון	תמוז	אב	אלול

קושי על התירוצ' : מתקיף לה רב כהנא : ומי החמיץ? והכתיב (עזרא ו) **ומה חשון וכ' תורין וזכרין ואמרין זעזון זאזרה שמיס חשין מזח חמר ומשח כמזמר כהניס ג' כי'ושזים ז'הוא מתי'הכ ז'הס יום כ'יום ג' ז'א ש'ז**.
 “And that which they need, both young bullocks, and rams and lambs for the burnt offerings of the God of heaven, wheat, salt, wine and oil, according to the word of the priests who are at Jerusalem, let it be given them day by day without fail

תירוצ' 1 : אמר לו רבי יצחק : רבי, מטונק! **ג' ז'הון מהקריכין נ'חוחין זאזרה שמיס ומז'זין ז'ח" מ'זכא וכטה'**

“That they may sacrifice offerings of sweet savor to the God of heaven, and pray for the life of the king and of his sons”

קושי על התירוצ' : ומאן דעבד הכי לאו מעליותא היא? והתניא : **האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני, ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא - הרי זה צדיק גמור!**

תירוצ' : לא קשיא ; כאן - בישראל, כאן - בנכרים.

תירוצ' 2 : דכתיב (עזרא ו) **נפככין ג' אכז זלז ת'תא ז'פככ ג' אע חזת ז'פקתא מן כ'ית מ'זכא תתי'הכ**,
 “Let the house be built with 3 rows of great stones and a row of new timber and let the expense be paid out of the king’s house”

למה ליה דעבד הכי? סבר : אי מרדו בי יהודאי איקלייה בנורא.

קושי על התירוצ' : אטו שלמה לא עבד הכי? והכתיב (מלכים א ו) **שזשה טורי ז'זית וטור כרתת ארזים!**

תירוצ' : שלמה עבד מלמעלה, ואיהו עבד מלמטה. שלמה שקעיה בבנינא, איהו לא שקעיה בבנינא. שלמה סדייה בסידא, איהו לא סדייה בסידא.

תירוצ' 3 : רב יוסף ואיתימא רבי יצחק, (נחמיה ב) **ז'אמר ז'י המזק ז'השז ז'ושכת א'ז'ז**. מאי ש'ז? אמר רבה בר לימא משמיה דרב : כלבתא.

קושי על התירוצ' : אלא מעתה, הא דכתיב (דניאל ה) ועל מרא שמיא התרוממת ולמאניא די ביתיה היתיו קדמך ואנת ורברבנך שגלתך ולחנתך חמרא שתין בהון. “But you have lifted up yourself against the Lord of heaven and they have brought the vessels of His house before you, and you and your lords, your consorts and your concubines have drunk wine in them”. ואי שגל כלבתא היא כלבתא בת משתיא חמרא היא?
תירוצ' : הא לא קשיא, דמלפא trained it לה ושתייא.

עוד קושי: אלא מעתה דכתיב (תהלים מה) **כַּעַת מֵאֲכִיִּים בִּיקוּוֹתֶיךָ נִצְבָה שְׁמֵי צִיְיֹנִיךָ כִּכְתִּי**
אופי: "Kings' daughters are among your favorites, upon your right hand stands a consort in gold of Ophir."
תירוץ 1: הכי קאמר: בשכר שחביבה תורה לישראל כשגל לעובדי כוכבים - זכיתם לכתם אופיר.
תירוץ 2: לעולם שגל מלכתא היא, ורבה בר לימא גמרא גמיר לה (שזה כלב). ואמאי קרי לה **שש** - שהיתה חביבה עליו כשגל. אי נמי: שהושיבה במקום שגל.

תירוץ 4: מנלן דאחמיץ - מהכא (עזרא ז) **עַם כְּסֵל כְּכִרְיָן מֵאֵה וְעַם חֲטָיִן כּוֹרִין מֵאֵה וְעַם חֲטָיִן כְּתִין מֵאֵה**
ועם כתין משה מאה ומאה ג' לא כתב וא'. מעיקרא בלא קיצותא, והשתא בקיצותא.
דחיית התירוץ: ודילמא מעיקרא לא הוה קים ליה בקיצותא? - אלא מחוורתא כדשניין מעיקרא.

ולרגלים.

קושי: רגלים באחד בניסן הוא? בחמשה עשר בניסן הוא!
תירוץ: אמר רב חסדא: רגל שבו ראש השנה לרגלים.
הרלוונטיות לדברי המשנה: נפקא מינה לנודר, למיקם עליה בבל תאחר, ורבי שמעון היא. דתניא:
אחד הנודר, ואחד המקדיש, ואחד המעריך.

תנא קמא	רבי שמעון
כיון שעברו עליו שלשה רגלים - עובר בבל תאחר	שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחילה
	וכן היה רבי שמעון בן יוחי אומר: רגלים פעמים שלשה, פעמים ארבעה, פעמים חמשה. כיצד? נדר לפני הפסח - שלשה, לפני עצרת - חמשה, לפני החג - ארבעה

תנו רבנן: **חייבי הדמין, והערכין, החרמין, וההקדשות, חטאות, ואשמות, עולות, ושלמים, צדקות ומעשרות, בכור ומעשר ופסח, לקט שכחה ופאה,**

תנא קמא	רבי שמעון	רבי מאיר	רבי אליעזר בן יעקב	רבי אלעזר ברבי שמעון
כיון שעברו עליהן שלשה רגלים - עובר בבל תאחר	שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחילה	כיון שעבר עליהן רגל אחד עובר בבל תאחר	כיון שעברו עליהן שני רגלים עובר בבל תאחר	כיון שעבר עליהן חג הסוכות עובר עליהן בבל תאחר
מכדי מינייהו סליק, למה לי למהדר ומיכתב (דברים טז) כחז המזות וכחז השכעות וכחז הסוכות? שמע מינה - לבל תאחר	אינו צריך לומר כחז הסוכות שבו דיבר הכתוב, למה נאמר? - לומר שזה אחרון.	דכתיב (דברים יב) וכאז שמה ופכאז שמה. תגובת חכמים להוכחתו: ורבנן - ההוא לעשה תגובת ר' מאיר: כיון דאמר ליה רחמנא אייתי, ולא אייתי - ממילא קם ליה בבל תאחר	אזר תעש אזר כמועדיכם, מיעוט מועדים - שנים תגובת חכמים להוכחתו: ורבנן? - ההוא לכדברי יונה. דאמר רבי יונה: הוקשו כל המועדים כולם זה לזה, שכולן מכפרים על טומאת מקדש וקדשיו	דתניא, רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: לא יאמר חג הסוכות, שבו דיבר הכתוב. למה נאמר? לומר שזה גורם.

דברים פרק כג

(כב) **כִּי תִזְדָּר נָדָר לְה' אֱלֹהֶיךָ לֹא תֵאָחֵר לְשִׁלְמוֹ כִּי דָרַשׁ יְדָרְשֶׁנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ מִעֲמֶךָ וְהָיָה בְךָ חֶטָּא:**

דברים פרק טז

(יג) **חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאֶסְפָּד מִגֶּרְךָ וּמִיִּקְבְּךָ: ... (טז) שְׁלוֹשׁ פַּעֲמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פָּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשִּׁבְעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פָּנֵי ה' רִיקָם:**